

Cukrovar v Libněvsi

Motocyklový a automobilový závodník Zdeněk Pohl

(Zpracováno podle přednášky knihovnice paní Hany Eliášové, přednesené na přátelském posezení důchodců 12. února 2009)

Zdeněk Pohl pocházel z Libněvse, kde byli jeho dědeček Karel Pohl a tatínek Leopold řediteli cukrovaru. Narodil se 19. 5. 1906, zemřel 14. 10. 1986. Jeho starší bratr Jiří byl otcem Zuzany Pohlové, současné majitelky statku v Libněvsi.

Po maturitě mu koupil otec motocykl zn. INDIAN. Motorismu propadli oba bratři a vzájemně spolu soutěžili. Zdeněk byl odvážnější a zřejmě i talentovanější. Předváděl se na různých vystoupeních pro veřejnost a působil jako reklamní jezdec továrny zn. INDIAN.

Největším jeho úspěchem bylo vítězství na světovém plochodrážním závodě ZLATÁ PŘILBA v Pardubicích v roce 1929. V té době se jezdil závod přímo na dostihovém závodisti na trávě. Dosáhl tam největší průměrnou rychlost 137km/h, která pak nebyla dlouhá léta překonána. Jeho vůle a odvaha byly úžasné. Po skončení závodu měl tak nateklé svaly, že mu museli rozpárat koženou bundu, aby ji mohl svléknout.

Postupně nastávalo období, kdy stále více toužil vyměnit řídítka za volant. Osud ho dovedl k velkému kamarádství s mladým knížetem Jiřím Lobkovicem, jehož rod se uvádí už ve 14. století, sídlil v zámku Hořín u Mělníka. Oba trávivali mnoho času sledováním závodů a sami se též na závodění připravovali. Klíčový moment nastal, když kníže Lobkovic věnovali Zdeňkovi k Vánocům závodní BUGATKU. Na stroji stejné značky závodila i známá Eliška Junková.

Závodění obou kamarádů působilo velké starosti jejich maminkám, proto zpočátku závodili pod přezdívkami „Hýta a Bašul“. V roce 1932 při závodě v Berlíně na okruhu AVVS Jiří Lobkovic před zraky maminky havaroval a svému zranění podlehl.

V této souvislosti stojí zmínit se o jasnovidci Hamunsenovi, který předpovídal i Hitlerovi a stýkal se s mnoho závodníky. Při závodě v Berlíně byl požádán, aby předpověděl výsledek tohoto závodu. Po krátkém zaváhání napsal na lísteček dvě jména a zalepenou obálku předal barmanovi s prosbou, aby obálku rozlepil až po skončení závodu. Hamunsen si prohlédl závodníky u stolu a prohlásil, že u tohoto stolu sedí vítěz závodu, ale i ten, který zemře. Závod skončil, zvítězil německý závodník, který si vzpomněl na Hamunsenovu předpověď a požádal barmana o otevření obálky. Na lísku bylo jeho jméno jako vítěze a Lobkovic, který zahynul. Tak se to alespoň tradovalo.

Zdeněk Pohl ztratil největšího kamaráda, ale přesto se závodění nevzdal. Absolvoval závody do vrchu, rely Monte Carlo, Masarykův okruh Brno, závod Praha- Bukurešť a mnoho dalších.

V roce 1937 utrpěl na Masarykově okruhu velmi vážné poranění páteře. K závodění se dostal až po druhé světové válce. Osudný mu byl rok 1947, kdy se velmi vážně zranil na

Vršovickém okruhu v Praze. Byl tři týdny v bezvědomí, a prodělal mnoho operací. Tím prakticky v jednačtyřiceti letech jeho závodnická činnost skončila. Motorismu ale zůstal věrný.

Nastalo pro něj velmi těžké období. Nepříznivá finanční situace ho donutila prodávat rodinné obrazy a různé drobné předměty. V té době se o něho starala rodina pana Prokeše ze Sán. Pana Zdeňka Pohla obdivovala generace tehdejších chlapců.

Nejtěžší psychické trauma prožil, když byl nucen z finančních důvodů prodat do Anglie do Veterán klubu svou milovanou Bugatku. Z utržených peněz si koupil malého Fiata 500 a s ním jezdil do nejbližšího okolí, nejdál do Poděbrad. Za kapotou měl vždy čerstvou kytičku. Za pěkných dnů sedával dlouhé hodiny u rybníka, který bedlivě pozoroval. Byl natolik sebekritický, že se s autem odvážil jezdit jen na kratší cesty. Pan Vladimír Eliáš ze Žehuně ho vozíval na setkání do Veterán klubu do Mánesa do Prahy.

Zdeněk Pohl se postupně stal blízkým přítelem nejen pana Eliáše, ale celé jeho rodiny. Paní Eliášová vzpomíná, jak při návštěvách u nich rád nahlížel pod pokličku jídel a polévku si zásadně nechával nalít do hrníčku, a tu pak jedl za stálého pochodu po kuchyni.

Pan Zdeněk Pohl byl všestranně nadaný - maloval, hrál na klavír, měl rád přírodu, ale bohužel poznal i lidskou zlobu. Mluvil plynule anglicky, francouzsky a německy.

V roce 1967 mu byl přiznán titul „Zasloužilý mistr sportu“ a byl s ním natočen televizní medailon, kterému předcházelo u Eliášů studium scénáře. Částečně mu byl také zvýšen důchod.

Zdeněk Pohl byl významná osobnost motorismu a jeho jméno by nemělo být zapomenuto.

Doplněk k historii cukrovaru:

Cukrovar v Libněvsi založil v letech 1835-36 pražský velkoobchodník Jindřich Edvard Herz, nájemce libněveského dvora, jako jeden z nejstarších cukrovarů v Pocerčině. V důsledku hospodářské krize v roce 1933 cukrovar zbankrotoval a byl zbourán.

V roce 2009 zpracovala Ludmila Tvrdíková,
kronikářka obce Žehuň

16. ledna 2016 před odesláním do Národní kroniky doplněno fotografií cukrovaru.